

Av. Arb. Fatma KOÇ

İŞ İLİŞKİSİNDE KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN İŞLENMESİ

onikilevha
İKİNCİ KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN İŞLENMESİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XIX
GİRİŞ.....	1
I. KONUNUN ÖNEMİ.....	1
II. KONUNUN SINIRLANDIRILMASI.....	6
III.ÇALIŞMANIN PLANI.....	6

BİRİNCİ BÖLÜM KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNE İLİŞKİN TEMEL KAVRAMLAR, HUKUKİ NİTELENDİRME VE HUKUKİ DAYANAKLAR

I. TEMEL KAVRAMLAR.....	9
A. KİŞİSEL VERİ KAVRAMI.....	9
1. Tanımı.....	9
2. Kişisel Verinin Unsurları.....	12
a. Bilgi.....	12
b. Kimliği Belirli veya Belirlenebilir Bir Kişi.....	13
(1) Kişi.....	13
(2) Kimliğin Belirli veya Belirlenebilir Olması.....	15

c. Bilgi ile Kişinin İlişkili Olması.....	17
B. ÖZEL NİTELİKLİ KİŞİSEL VERİ KAVRAMI.....	18
1. Tanımı, Terminoloji Sorunu ve Nitelikleri	18
2. Özel Nitelikli Kişisel Veri Türleri ve Kapsamı.....	21
C. KİŞİSEL SAĞLIK VERİSİ KAVRAMI.....	23
1. Tanım ve Terminoloji.....	23
2. Kişisel Sağlık Verilerinin Kapsamı.....	31
D. VERİ İŞLEME.....	37
E. VERİ KAYIT SİSTEMİ.....	39
F. VERİ SORUMLUSU.....	41
G. VERİ İŞLEYEN.....	46
H. İLGİLİ KİŞİ.....	49
I. VERİ SORUMLULARI SİCİLİ (VERBİS)	50
II. KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	52
A. GENEL OLARAK	52
B. HUKUKİ GÖRÜŞLER.....	54
1. Mülkiyet Hakkı Görüşü	54
2. Fikri Mülkiyet Hakkı Görüşü	56
3. Kişilik Hakkı Görüşü	57
C. DEĞERLENDİRME.....	61
III. KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNE İLİŞKİN HUKUKİ	
 DAYANAKLAR	62
A. ULUSLARARASI DÜZENLEMELER.....	62
1. Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD)	
Düzenlemeleri	62
2. Birleşmiş Milletler Düzenlemeleri.....	64
3. Avrupa Konseyi Düzenlemeleri.....	65
a. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi.....	65
b. Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması	
Karşısında Gerçek Kişilerin Korunmasına İlişkin	

108 Sayılı Sözleşme ile 181 Sayılı Ek Protokol ve Değişiklik Protokolü.....	67
c. İnsan Hakları ve Biyotıp Sözleşmesi.....	69
4. Avrupa Birliği Hukukundaki Düzenlemeler.....	71
a. 95/46/EC Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Direktifi ..	71
b. Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü	74
c. Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı.....	76
5. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Düzenlemeleri.....	77
6. Diğer Düzenlemeler.....	78
B. ULUSAL DÜZENLEMELER	80
1. Anayasa.....	80
2. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu	80
a. Genel Olarak.....	80
b. Amacı ve Kapsamı.....	82
c. KVKK m. 28 Hükmü Kapsamında Ayrık Tutulan Haller.....	83
3. Türk Borçlar Kanunu.....	85
a. TBK m. 417 Hükmü Kapsamında Değerlendirme	85
b. TBK m. 419 Hükmü Kapsamında Değerlendirme	87
4. Türk Medeni Kanunu.....	90
5. Türk Ceza Kanunu.....	90
6. İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Mevzuatındaki Düzenlemeler	91
7. Kişisel Sağlık Verileri Hakkında Yönetmelik.....	94
8. Diğer Düzenlemeler.....	96

İKİNCİ BÖLÜM
İŞ İLİŞKİSİNDE KİŞİSEL SAĞLIK
VERİLERİNİN HUKUKA UYGUN
İŞLENMESİ

I. VERİ KORUMA HUKUKU KAPSAMINDA İŞ İLİŞKİSİNİN TARAFLARI	99
A. İŞ İLİŞKİSİNDE KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN İŞLENMESİ.....	99
B. İŞ İLİŞKİSİNDE VERİ SORUMLUSU	102
1. Genel Olarak.....	102
2. İşverenin Veri Sorumlusu Sıfatı.....	103
3. İşveren Vekilinin Veri Sorumlusu Sıfatı	106
C. İŞ İLİŞKİSİNDE VERİ İŞLEYEN	108
1. Genel Olarak.....	108
2. İşverenin Veri İşleyen Sıfatı	108
3. İşyeri Hekiminin Veri İşleyen mi Yoksa Veri Sorumlusu mu Olduğuna İlişkin Değerlendirme	110
D. İŞ İLİŞKİSİNDE İLGİLİ KİŞİ.....	115
1. Genel Olarak.....	115
2. Sözleşme Kurulmadan Önce İlgili Kişi: Aday.....	115
3. Sözleşme Kurulduktan Sonra İlgili Kişi: İşçi	117
II. İŞ İLİŞKİSİNDE KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN İŞLENMESİNE HAKİM OLAN TEMEL İLKELER.....	118
A. GENEL OLARAK	118
B. HUKUKA VE DÜRÜSTLÜK KURALLARINA UYGUN OLMA.....	121
C. DOĞRU VE GEREKTİĞİNDE GÜNCEL OLMA.....	126
D. BELİRLİ, AÇIK VE MEŞRU AMAÇLAR İÇİN İŞLENME...	130
E. AMAÇLA BAĞLANTILI, SINIRLI VE ÖLÇÜLÜ OLMA...	136
F. MEVZUATTA ÖNGÖRÜLEN VEYA AMAÇ İÇİN GEREKLİ OLAN SÜRE KADAR MUHAFAZA EDİLME....	141

III.İŞ İLİŞKİSİNDE KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN İŞLENMESİNE İLİŞKİN HUKUKA UYGUNLUK SEBEPLERİ	144
A. GENEL OLARAK	144
B. AÇIK RIZAYLA İŞLEME.....	158
1. Açık Rıza Kavramı	158
2. Açık Rızanın Unsurları.....	162
a. Belirli Bir Konuya İlişkin Olması.....	162
b. Bilgilendirmeye Dayanması.....	163
c. Özgür İradeyle Açıklanması.....	167
3. Açık Rızanın Şekli.....	171
4. Açık Rızada Bulunma Ehliyeti.....	174
5. Açık Rızanın Zamanı	179
6. Açık Rızanın Geri Alınması	180
C. BELİRLİ AMAÇLAR DAHİLİNDE VE SIR SAKLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ ALTINDA BULUNAN KİŞİLER VEYA YETKİLİ KURUM VE KURULUŞLAR TARAFINDAN İŞLEME	182
1. Belirli Amaçlar Dahilinde İşlenmesi.....	182
a. Kamu Sağlığının Korunması.....	182
b. Koruyucu Hekimlik.....	186
c. Tıbbi Teşhis, Tedavi ve Bakım Hizmetlerinin Yürütülmesi	189
d. Sağlık Hizmetleri ile Finansmanının Planlanması ve Yönetimi	191
2. Sır Saklama Yükümlülüğü Altında Bulunan Kişiler veya Yetkili Kurum ve Kuruluşlar Tarafından İşlenmesi.....	195
a. Genel Olarak Sır Kavramı ve Sır Saklama Yükümlülüğü.....	195
b. Sır Saklama Yükümlülüğü Altında Bulunan Kişiler	197
(1) İşverenin Sır Saklama Yükümlülüğü	197
(2) İşyeri Hekiminin Sır Saklama Yükümlülüğü	202

c. Sır Saklama Yükümlülüğü Altında Bulunan Yetkili Kurum ve Kuruluşlar.....	207
D. KURUL TARAFINDAN BELİRLENEN YETERLİ ÖNLEMLERİN ALINMASI.....	208
IV. İŞ İLİŞKİSİNDE KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN İŞLENMESİNDE VERİ SORUMLUSUNUN YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	212
A. AYDINLATMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	212
B. VERİ GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN YÜKÜMLÜLÜKLER (TEKNİK VE İDARİ TEDBİRLER).....	219
C. VERİ SORUMLULARI SİCİLİNE KAYIT ZORUNLULUĞU	225

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İŞ İLİŞKİSİNDE KİŞİSEL SAĞLIK
VERİLERİNİN İŞLENMESİNE İLİŞKİN
BAZI ÖRNEKLER

I. İŞ İLİŞKİSİNDE KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN AKTARILMASI.....	231
A. KİŞİSEL VERİLERİN AKTARILMASI KAVRAMI.....	231
B. KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN YURT İÇİNDE AKTARILMASI	232
C. KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN YURT DIŞINA AKTARILMASI	235
D. KİŞİSEL SAĞLIK DOSYASININ AKTARILMASI.....	238
II. İŞ İLİŞKİSİNDE KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN SİLİNMESİ, YOK EDİLMESİ VEYA ANONİM HALE GETİRİLMESİ	240
A. GENEL OLARAK	240
B. KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN SİLİNMESİ.....	242
C. KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN YOK EDİLMESİ.....	244

D. KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN ANONİM HALE GETİRİLMESİ	245
III.İŞ SÖZLEŞMESİ KURULMADAN ÖNCE ADAYA İLİŞKİN KİŞİSEL SAĞLIK VERİLERİNİN İŞLENMESİ	247
A. GENEL OLARAK	247
B. ADAYA SORULABİLECEK SORULAR VE SINIRLARI.....	249
1. Sağlık Durumuna İlişkin Sorular ve Sınırları.....	249
2. Engellilik Durumuna İlişkin Sorular.....	255
3. Hamilelik Durumuna İlişkin Sorular.....	257
C. ADAYA TEST UYGULANMASI VE MUAYENE YAPILMASI.....	262
1. Adaya Yapılabilecek Testler.....	262
a. Alkol ve Uyuşturucu Testleri.....	262
b. HIV/AIDS Testleri.....	266
c. Covid-19 Testleri ve Aşısı	270
d. Ruh Sağlığına İlişkin (Psikolojik) Testler	277
2. Sağlık Muayenesi Yapılması ve Sınırları	279
D. ÜÇÜNCÜ KİŞİLERDEN BİLGİ EDİNME.....	281

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
İŞ İLİŞKİSİNDE KİŞİSEL SAĞLIK
VERİLERİNİN İŞLENMESİNDE İLGİLİ
KİŞİNİN HAKLARI VE HUKUKA AYKIRI
İŞLEMENİN SONUÇLARI

I. İLGİLİ KİŞİNİN HAKLARI	285
A. HAKLAR.....	285
1. Kişisel Sağlık Verilerine Erişim Hakkı.....	285
2. Kişisel Sağlık Verilerinin Düzeltilmesini ve Silinmesini Talep Hakkı	288

3. Kişisel Sağlık Verilerinin Otomatik Kararlara Konu Olmasına İtiraz Hakkı.....	290
4. Zararın Giderilmesini Talep Hakkı.....	292
B. HAK ARAMA YÖNTEMLERİ.....	293
1. Başvuru Hakkı.....	293
2. Şikâyet Hakkı.....	294
II. HUKUKA AYKIRI İŞLEMENİN SONUÇLARI.....	296
A. İDARİ YAPTIRIMLAR.....	296
B. HUKUKİ YAPTIRIMLAR.....	302
1. Türk Medeni Kanunu Kapsamında Korunma.....	302
a. Önleme Davası.....	302
b. Durdurma Davası.....	303
c. Hukuka Aykırılığın Tespiti Davası.....	305
d. Mahkeme Kararının Üçüncü Kişilere Bildirilmesi veya Yayımlanması.....	306
e. Vekaletsiz İş Görme Hükümlerine Göre Kazancın İadesi Davası.....	308
2. Türk Borçlar Kanunu Kapsamında Korunma.....	310
a. Maddi Tazminat Davası.....	310
b. Manevi Tazminat Davası.....	313
3. İş Kanunu Kapsamında Korunma.....	314
a. İşçinin İş Sözleşmesini Haklı Nedenle Feshi.....	314
b. Ayırmacılık Tazminatı ve Yoksun Kalınan Haklar.....	318
C. CEZAİ YAPTIRIMLAR.....	320
1. Genel Olarak.....	320
2. Haberleşmenin Gizliliğini İhlal Suçu.....	321
3. Kişiler Arasındaki Konuşmaların Dinlenmesi ve Kayda Alınması Suçu.....	322
4. Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Suçu.....	324
5. Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu.....	325

6. Verileri Hukuka Aykırı Olarak Verme veya Ele Geçirme Suçu	327
7. Verileri Yok Etmeme Suçu.....	329
SONUÇ.....	331
KAYNAKÇA	341